

بہشتیان

مؤلفین:

سیف اللہ قُیرانی (علی)

سید محمد امین حسینی

زیر نظر:

حجة الاسلام والمسلمین سید صابر حسینی

قربانی، سیف الله، ۱۳۵۲ -
 بهشتیان / سیف الله قربانی (علی)، سید محمد امین حسینی؛
 زیر نظر حجة الاسلام و المسلمین سید صابر حسینی.
 قم: اشک یاس، ۱۳۸۸.
 ۱۶۰ ص
 ۲۳۰۰۰ ریال.
 ISBN: 978-964-8864-85-4
 فهرست نویسی براساس فیبا:
 بهشت (اسلام)
 شناسه افزوده: حسینی، سید محمد امین، ۱۳۵۴ -
 ب۹ ق۴۳/۲۲۲/۶۵ BP
 ۱۳۸۸
 کتابشناسی ملی: ۱۹۵۱۷۵۴
 ۲۹۷/۴۴

بهشتیان

مؤلفین: سیف الله قربانی (علی) - سید محمد امین حسینی

ویراستار: زهرا پناهی

ناشر: اشک یاس

چاپ و نوبت چاپ: زلال کوثر - اول / ۱۳۸۸

صفحه آرای: عبدالمجید طوبائی

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد □ قیمت: ۲۳۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۶۴-۸۵-۴

● مرکز پخش:

قم: خیابان شهدا، کوچه ۳۲، فرعی اول سمت چپ، پلاک ۱۳۸

«انتشارات اشک یاس» تلفن: ۰۷۷۳۵۰۰۳ - ۰۹۱۲۷۵۱۱۰۵۴

فہرست مطالب

۱۷.....	پیش گفتار.....
۳۶.....	۱. توصیف بہشت.....
۳۸.....	۲. بہشت پاداش مؤمنان.....
۳۸.....	۳. بہشت پاداش کسی کہ چهل بار حج بگزارد.....
۳۹.....	۴. سہ چیز تضمین کنندہ بہشت است.....
۳۹.....	۵. نزدیکی بہشت بہ بندہ.....
۳۹.....	۶. بہشت پاداش مادران.....
۴۰.....	۷. درجات بہشت.....
۴۰.....	۸. بہشت پاداش توبہ کاران.....
۴۰.....	۹. بہشت پاداش سرپرستی کردن از یتیم.....
۴۱.....	۱۰. حج پاداش بہشت.....
۴۱.....	۱۱. بہشت پاداش حیا.....
۴۱.....	۱۲. زنانی کہ برای غیر شوہر آرایش می کنند از بہشت دور ہستند.....
۴۲.....	۱۳. بہشت برای گناہکاران.....
۴۲.....	۱۴. بہشت پاداش ایمان، دوستی و سلام.....
۴۳.....	۱۵. پاداش صدقہ و قرض.....
۴۴.....	۱۶. نماز کلید بہشت.....

۱۷. دنیا بهشت کافر است..... ۴۴
۱۸. بهشت پاداش خدمت به پدر و مادر..... ۴۴
۱۹. بهشت پاداش میانه روی..... ۴۵
۲۰. بهشت پاداش سخاوت‌مند..... ۴۵
۲۱. نوشته سر در بهشت..... ۴۵
۲۲. یکی از درختان بهشتی..... ۴۶
۲۳. بهشت پاداش حاملان قرآن..... ۴۷
۲۴. بهشت پاداش اصحاب یمین..... ۴۷
۲۵. بهشت پاداش محافظت کنندگان نماز..... ۴۷
۲۶. بهشت پاداش مهرورزی به خاندان پیامبر اسلام ﷺ..... ۴۸
۲۷. بهشت پاداش شکیبایی..... ۴۹
۲۸. کسانی که به بهشت نمی‌روند..... ۵۰
۲۹. بهشت پاداش چهار خصلت..... ۵۰
۳۰. بهشت پاداش ایمان آوردندگان به خدا و رسولش..... ۵۰
۳۱. فاصله بهشت با عمل نیک و بد..... ۵۱
۳۲. کمترین ساکنان بهشت..... ۵۲
۳۳. بهشت پاداش حسن خلق..... ۵۲
۳۴. بهشت در سایه شمشیر..... ۵۲
۳۵. بهشت پاداش پاکیزگی..... ۵۲
۳۶. بهشت پاداش طلب آموزش از سوی فرزند..... ۵۳
۳۷. دید مردم نسبت به بهشتیان و جهنمیان..... ۵۳
۳۸. دوری عالمان بی عمل از بهشت..... ۵۳
۳۹. بهشت، پاداش صالحان..... ۵۴
۴۰. بهشت، پاداش متقین..... ۵۴
۴۱. بهشت، پاداش ستایشگران..... ۵۵
۴۲. بهشت، پاداش راستی و نیکوکاری..... ۵۵
۴۳. بهشت، پاداش امیدواران..... ۵۶
۴۴. حرام بودن بهشت برای زنی که بی جهت طلاق بگیرد..... ۵۶
۴۵. بهشت، پاداش زنی که شوهرش از او راضی است..... ۵۶

۴۶. بهشت، پاداش پوشاندن برهنه و سیر کردن گرسنه ۵۷
۴۷. گردنه‌های میان بهشت و بنده ۵۷
۴۸. بهشت، پاداش بهداشت دندان ۵۸
۴۹. بهشت، پاداش تاجر راستگو ۵۸
۵۰. بهشت، پاداش مجاهدین ۵۸
۵۱. بهشت، پاداش قاضی‌ای که به حق حکم دهد ۵۹
۵۲. بهشت، پاداش جهادگران و شهیدان ۵۹
۵۳. چهار رود در بهشت جاری است ۶۰
۵۴. زنان بهشتی چه ویژگی‌هایی دارند ۶۰
۵۵. بهشت، پاداش خاضعان به درگاه خداوند ۶۱
۵۶. چهار چیز که تضمین کننده بهشت است ۶۱
۵۷. به بهشت نمی‌رود کسی که مزد کارگر را ندهد ۶۲
۵۸. کسی که در بهشت آبرویش می‌ریزد ۶۲
۵۹. بهشت، پاداش مجاهدین مهاجر ۶۳
۶۰. تمنای بهشت ۶۳
۶۱. بهشت، پاداش برآورده کنندگان نیاز ۶۴
۶۲. بهشت، پاداش ساختن مسجد ۶۵
۶۳. بهشت، پاداش استقامت کنندگان در راه حق ۶۵
۶۴. بهشت، پاداش چهار خصلت ۶۶
۶۵. بهشت، پاداش پیشی گرفتن ۶۶
۶۶. عاق پدر و مادر مانع از رسیدن به بهشت ۶۷
۶۷. امت پیامبر اسلام ﷺ زودتر از سایر امتها به بهشت می‌روند ۶۷
۶۸. بهشت، پاداش مؤمنان صالح ۶۸
۶۹. بهشت، پاداش خیرخواهی برای زیردستان ۶۸
۷۰. در خواب بودن طالبان بهشت ۶۹
۷۱. بهشت، مسکن مؤمن ۶۹
۷۲. بهشت، پاداش بندگی ۶۹
۷۳. دور شدن زنان از بهشت به سبب رفتار نامناسب با شوهر ۷۰

۷۴. بهشت، پاداش فرمانبرداری از امام علی علیه السلام ۷۰
۷۵. بهشت، پاداش بدون حساب سه گروه ۷۱
۷۶. بهشت، پاداش مؤمنان نیکوکار ۷۱
۷۷. بهشت پاداش شیعیان و پیروان حضرت علی علیه السلام ۷۱
۷۸. بهشت، پاداش چیزی نخواستن از مردم ۷۲
۷۹. بهشت، پاداش حفاظت از دهان و دامن ۷۳
۸۰. بهشت، پاداش کسانی که امامان خود را بشناسند ۷۳
۸۱. حضرت علی تقسیم کننده بهشت و جهنم ۷۳
۸۲. توصیف بهشتیان ۷۴
۸۳. درخواست بهشت از خداوند برای جای دادن بندگان ۷۴
۸۴. بهشت، پاداش «لا اله الا الله» ۷۵
۸۵. سه چیز که تضمین کننده بهشت است ۷۶
۸۶. بهشت، پاداش قاریان قرآن ۷۶
۸۷. درجه بالای بهشت برای نمازگزاران با جماعت ۷۷
۸۸. بهشت، پاداش توبه کاران ۷۷
۸۹. بهشت پاداش خرید ارمغان ۷۸
۹۰. سه کس به بهشت نمی روند ۷۹
۹۱. بهشت، پاداش شیعیان ۷۹
۹۲. سختی راه بهشت ۸۰
۹۳. بهشت، پاداش نمازگزارانی که زکات و قرض میدهند ۸۰
۹۴. بهشت، پاداش شنیدن سخن سودمند ۸۱
۹۵. بهشت، پاداش نمازگزاران ۸۱
۹۶. بهشت، پاداش صد مرتبه «لا اله الا الله» گفتن ۸۳
۹۷. بهشت، پاداش اهل سعادت ۸۳
۹۸. بهشت، پاداش نفس های مؤمنان ۸۳
۹۹. بهشت، پاداش جویندگان دانش ۸۴
۱۰۰. حرام بودن بهشت به بی رحم به زیردستان ۸۵
۱۰۱. بهشت، پاداش شهادت به نیکی ۸۵

۱۰۲. بهشت پاداش روزه گرفتن..... ۸۵
۱۰۳. بهشت، پاداش دانشمندان..... ۸۶
۱۰۴. مسواک درجات بهشت را افزایش می‌دهد..... ۸۷
۱۰۵. بهشت، پاداش جهادگران..... ۸۸
۱۰۶. بهشت پاداش پیروان خدا و رسولش..... ۸۸
۱۰۷. بهشت، پاداش روزه گرفتن در ماه رجب..... ۸۸
۱۰۸. تازیانه بهشتی..... ۸۹
۱۰۹. بهشت پاداش حفظ کردن چهل حدیث..... ۹۰
۱۱۰. دانش راه رسیدن به بهشت..... ۹۱
۱۱۱. بهشت، پاداش گفتن «لا اله الا الله» با اخلاص..... ۹۱
۱۱۲. بهشت، پاداش کسی که پنجاه بار حج بگذارد..... ۹۱
۱۱۳. بهشت، پاداش توبه کنندگان..... ۹۲
۱۱۴. ویژگیهای مؤمنانی که وارث بهشتند..... ۹۲
۱۱۵. محبان پیامبر ﷺ و حضرت علی علیه السلام اولین بهشتیان هستند..... ۹۳
۱۱۶. مشخصات مخلصینی که بهشت پاداش آنهاست..... ۹۴
۱۱۷. بهشت، پاداش ده خصلت..... ۹۵
۱۱۸. بازار تصاویر زنان و مردان در بهشت..... ۹۵
۱۱۹. بهشت، پاداش انجام واجبات..... ۹۶
۱۲۰. بهشت، پاداش عیادت از بیمار..... ۹۶
۱۲۱. بهشت، پاداش شناخت ائمه اطهار علیهم السلام..... ۹۶
۱۲۲. بهشت، پاداش خواندن قرآن..... ۹۷
۱۲۳. خصایص بهشتیان نیکوکار..... ۹۸
۱۲۴. بهشت، پاداش روزه گرفتن در ماه شعبان..... ۹۹
۱۲۵. بهشت، پاداش راستی..... ۱۰۰
۱۲۶. به بهشت نمی‌رود کسی که حق همسایه‌اش را ضایع کند..... ۱۰۰
۱۲۷. بهشت، پاداش انجام شش صفت..... ۱۰۱
۱۲۸. چهار راه وارد شدن به بهشت..... ۱۰۱
۱۲۹. بهشت، پاداش برداشتن خاری از راه..... ۱۰۲

۱۳۰. بهشت، پاداش زنان و مردان مؤمن ۱۰۲
۱۳۱. بهشت، پاداش خاشعان به درگاه حق ۱۰۳
۱۳۲. بهشت، پاداش برداشتن مانعی از راه ۱۰۳
۱۳۳. بهشت، پاداش گریه برای امام حسین علیه السلام ۱۰۳
۱۳۴. بهشت، پاداش خدا ترسان ۱۰۴
۱۳۵. کسانی که به بهشت نمی‌روند ۱۰۵
۱۳۶. بهشت، پاداش عالم ۱۰۵
۱۳۷. بهشت، پاداش شیعیان و دوستداران حضرت علی علیه السلام ۱۰۵
۱۳۸. بهشت، پاداش صادقان ۱۰۶
۱۳۹. تشبیه متقین پرهیزکار ۱۰۷
۱۴۰. سه ویژگی مانع رسیدن به بهشت ۱۰۷
۱۴۱. شمشیر، کلید بهشت ۱۰۸
۱۴۲. بهشت پاداش صابرینی که انفاق می‌کنند ۱۰۸
۱۴۳. بهشت خداوند پاداش سه کس است ۱۰۹
۱۴۴. بهشت، پاداش دینداران ۱۰۹
۱۴۵. حرام بودن بهشت بر فریب کاران با زیردستان ۱۰۹
۱۴۶. بهشت، پاداش دانش جویی ۱۱۰
۱۴۷. بهشت، پاداش مقربان درگاه خدا ۱۱۰
۱۴۸. بهشت، زیر جوانب نیزه‌ها ۱۱۰
۱۴۹. خانه‌ای جز بهشت و جهنم نیست ۱۱۱
۱۵۰. خداوند سه گروه را در بهشت جای نمی‌دهد ۱۱۱
۱۵۱. بهشت، پاداش مخلوق خدا ۱۱۲
۱۵۲. بهشت پاداش «سُبْحَانَ اللَّهِ» و «الْحَمْدُ لِلَّهِ» و «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» و «اللَّهُ أَكْبَرُ» ۱۱۲
۱۵۳. بهشت، پاداش مومنان صالح ۱۱۴
۱۵۴. کسانی که به بهشت نمی‌روند ۱۱۴
۱۵۵. بهشت پاداش کسی که به دختران خود نیکی کند ۱۱۴
۱۵۶. بهشت، پاداش دوری کنندگان از هوای نفس ۱۱۵

۱۵۷. خانه سپاسگزاری در بهشت..... ۱۱۵
۱۵۸. چهار کس وارد بهشت نمی شود..... ۱۱۶
۱۵۹. پادشاهان بهشت چه کسانی هستند..... ۱۱۶
۱۶۰. بهشت، پاداش صبر کردن..... ۱۱۶
۱۶۱. به بهشت نمی رود کسی که مسکن را از مؤمن دریغ کند..... ۱۱۷
۱۶۲. بهشت، پاداش حزب الله..... ۱۱۷
۱۶۳. بهشت، پاداش ترس از مقام خدا..... ۱۱۸
۱۶۴. بهشت، پاداش نیکوکاران..... ۱۱۸
۱۶۵. چیزهایی که در بهشت وجود دارد..... ۱۱۹
۱۶۶. میوه های بهشتی که در دنیا هستند..... ۱۱۹
۱۶۷. بهشت، پاداش ایمان آوردندگان با تقوا..... ۱۱۹
۱۶۸. بهشت، پاداش نیکوکاران..... ۱۲۰
۱۶۹. بهشت، پاداش روزه گرفتن در ماه رمضان..... ۱۲۰
۱۷۰. از اعمال بهشت..... ۱۲۱
۱۷۱. اشتیاق به بهشت..... ۱۲۲
۱۷۲. بهشت، پاداش متقیان خدا ترس..... ۱۲۲
۱۷۳. بهشت، پاداش پیشی گیران در کارهای خیر..... ۱۲۳
۱۷۴. بهشت، پاداش کسانی که در راه خدا به هم عشق می ورزند..... ۱۲۳
۱۷۵. حرام بودن بهشت بر بی حیا و بد زبان و هرزه..... ۱۲۴
۱۷۶. بهشت، پاداش عالم و عابد..... ۱۲۴
۱۷۷. بهشت، پاداش خردمند..... ۱۲۵
۱۷۸. بهشت، پاداش روزه ماه رجب..... ۱۲۵
۱۷۹. بهشت، پاداش زنان و مردانی که کار شایسته انجام می دهند..... ۱۲۵
۱۸۰. زبان قاضی بین بهشت و جهنم..... ۱۲۶
۱۸۱. حرکت در راه خدا..... ۱۲۶
۱۸۲. پاداش چهار خانه در بهشت..... ۱۲۷
۱۸۳. بهشت، پاداش علم..... ۱۲۷
۱۸۴. بهشت، برای قاضی..... ۱۲۷
۱۸۵. بهشت، پاداش برطرف کردن گرسنگی مؤمن..... ۱۲۸

۱۸۶. شکوه زنان بهشتی ۱۲۸
۱۸۷. نعمت بهشت ۱۲۹
۱۸۸. بهشت، پاداش نیکوکاران ۱۲۹
۱۸۹. بهشت، پاداش اهل تقوا ۱۲۹
۱۹۰. بهشت، پاداش حفظ آبروی مؤمن ۱۳۰
۱۹۱. فاصله بین درجات بهشت ۱۳۰
۱۹۲. وسعت بهشت ۱۳۰
۱۹۳. بهشت، پاداش دوری از چهار خصلت ۱۳۰
۱۹۴. بهشت، پاداش مهربانی با مؤمن ۱۳۱
۱۹۵. بهشت، برای پاکیزگان ۱۳۱
۱۹۶. بهشت پاداش نیکی ۱۳۲
۱۹۷. بهشت، پاداش خلوص نیت ۱۳۲
۱۹۸. فرزند گل بهشت ۱۳۲
۱۹۹. بهشت، پاداش سه خصلت ۱۳۲
۲۰۰. بهشت، پاداش مهربانی ۱۳۳
۲۰۱. کسانی که به بهشت نمی‌روند ۱۳۳
۲۰۲. بهشت، پاداش کسی که تابع جمع است ۱۳۳
۲۰۳. بهشت، پاداش انتخاب برادر در راه خدا ۱۳۴
۲۰۴. بهشت، پاداش بندگان ۱۳۴
۲۰۵. بهشت، پاداش مجاهدین صابر ۱۳۴
۲۰۶. ابلهان اهالی بهشتند ۱۳۵
۲۰۷. بهشت، پاداش راستگویی ۱۳۵
۲۰۸. بهشت، پاداش چهار خصلت ۱۳۵
۲۰۹. نخستین کسانی که به بهشت می‌روند ۱۳۶
۲۱۰. بهشت، پاداش صبر کردن ۱۳۷
۲۱۱. بهشت، پاداش پرهیزکاران ۱۳۷
۲۱۲. بهشت، پاداش دوستی با فقیران ۱۳۷
۲۱۳. تجارت اهل بهشت ۱۳۸
۲۱۴. سه خصلت که صاحب آن را به بهشت می‌برد ۱۳۸

۲۱۵. به بهشت رفتن سه نفر به واسطه تیر..... ۱۳۸
۲۱۶. بهشت، پاداش دادن یک لقمه نان به فقیر..... ۱۳۹
۲۱۷. سه کس به بهشت نمی‌روند..... ۱۳۹
۲۱۸. به بهشت نمی‌رود کسی که مؤمنی را از مالش محروم کند..... ۱۴۰
۲۱۹. آمرزش گناهان..... ۱۴۰
۲۲۰. بیم و امید و بهشت و جهنم..... ۱۴۰
۲۲۱. بشارت به مؤمنان تنگ دست..... ۱۴۱
۲۲۲. نعمت‌های بهشت..... ۱۴۱
۲۲۳. بهشت، پاداش اخلاق نیک..... ۱۴۱
۲۲۴. سه کس بی حساب وارد بهشت شوند..... ۱۴۲
۲۲۵. نرسیدن بوی بهشت به کسی که در کار دیگران دلسوزی نکند..... ۱۴۲
۲۲۶. سه کس که به بهشت نمی‌روند..... ۱۴۳
۲۲۷. دور شدن بخیل از بهشت..... ۱۴۳
۲۲۸. کمک خردسالان به پدرانشان در بهشت..... ۱۴۳
۲۲۹. جاودانگی در بهشت..... ۱۴۴
۲۳۰. تضمین پنج چیز در برابر تضمین بهشت..... ۱۴۴
۲۳۱. بهشت، پاداش شیرین گفتاری..... ۱۴۵
۲۳۲. درجه غم دیدگان در بهشت..... ۱۴۵
۲۳۳. خانه سخاوتمندان در بهشت..... ۱۴۵
۲۳۴. بهشت، پاداش مسلمان نمودن کسی..... ۱۴۵
۲۳۵. خانه خوشحالی در بهشت..... ۱۴۶
۲۳۶. کسانی که به بهشت راه پیدا نمی‌کنند..... ۱۴۶
۲۳۷. بهشت، پاداش هر که ده ماه متوالی رمضان روزه بگیرد..... ۱۴۷
۲۳۸. بهشت، پاداش توبه..... ۱۴۸
۲۳۹. حرام بودن بهشت برای ریا کار..... ۱۴۸
۲۴۰. رنگ بهشت..... ۱۴۸
۲۴۱. بهشت، پاداش نیکی به فرزند دختر..... ۱۴۹
۲۴۲. بهشت، پاداش شهیدان..... ۱۴۹
۲۴۳. بهشت، پاداش سیر کردن گرسنه..... ۱۴۹

۲۴۴. بهشت، پاداش رفتار مناسب با پدر و مادر..... ۱۴۹
۲۴۵. تصدیق درهای بهشت..... ۱۵۰
۲۴۶. درخواست بهشت از سوی بنده..... ۱۵۰
۲۴۷. هم طبقه ائمه در بهشت..... ۱۵۱
۲۴۸. جایگاه شیعیان در بهشت..... ۱۵۱
۲۴۹. گروه بهشتی امت اسلام..... ۱۵۲
۲۵۰. بهشت پاداش نمازگزاران در دو وقت خنک..... ۱۵۲
۲۵۱. سه کس به درجات بهشت دست می‌یابند..... ۱۵۲
۲۵۲. سه کس به بهشت راه نمی‌یابد..... ۱۵۳
۲۵۳. بهشت، پاداش کسی که سه جوانش مرده باشد..... ۱۵۳
۲۵۴. تضمین بهشت در برابر انجام شش خصلت..... ۱۵۳
۲۵۵. بهشت پاداش شش عمل..... ۱۵۴
۲۵۶. کلماتی که بر در بهشت نوشته شده است..... ۱۵۵
۲۵۷. لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ از گنجهای بهشت..... ۱۵۵
۲۵۸. بهشت، پاداش هفت صفت..... ۱۵۶
۲۵۹. بهشت، پاداش خواندن نماز جمعه و نماز میت..... ۱۵۷
۲۶۰. درخصوص درهای بهشت..... ۱۵۸
۲۶۱. بهشت، پاداش شمردن اسماء الله..... ۱۵۹
۲۶۲. گروههای بهشتیان..... ۱۶۰
۲۶۳. نوشته‌های درب بهشت..... ۱۶۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ -

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء
والمرسلين نبينا محمد ﷺ وعلى آله وصحبه أجمعين.

پیش گفتار

بهشت اقامتگاه ابدی مؤمنان و صالحان رستگار در جهان آخرت
است و بهشتیان کسانی هستند که به تصریح قرآن، در ترازوی
اعمال، کفه کارهای نیکشان از کفه بدی‌هاشان سنگین‌تر است. در
قرآن مجید، بهشتیان به نام‌ها و صفتهایی همچون اصحاب الیمین
و اصحاب الجنة خوانده می‌شوند. *

بهشت معادل واژه «الجنة» است و در قرآن مجید با این اسامی و

اوصاف به کار رفته است:

جنة المأوى، جنات المأوى، جنة النعيم، جنات الخلد، دارالسلام، دارالمتقين، دارالمقامة، عدن، الفردوس. توصیف بهشت در سه سوره الرحمن، واقعه و دهر به صورت مفصل و در برخی از سوره‌های دیگر قرآن به صورت گذرا و مجمل بیان شده است و به بسیاری از نعمت‌های بهشتی همچون میوه‌ها و باغها و چشمه‌ساران و زنان پری‌رو با لباس‌های حریر و ... و نیز نعمت‌های معنوی همچون رضوان خداوند و ... اشاره گردیده است.

در جای جای این کتاب صحبت از بهشت است و زیباییهای آن، صحبت از خوردنیها و آشامیدنیها، صحبت از لذایذ و خوشیها، صحبت از جاودانگی و آرامش، صحبت از حورالعین و قصرهای زیبا، صحبت از دیدار معبود و عشق به معشوق، صحبت از نهرهای جاری عسل و شیر و درختان زیبا، اما آیا فقط اکتفا به اعمالی که در این کتاب ذکر شده خیال بنده را از تسخیر بهشت و آن همه نعمتهای جاویدان در آن راحت می‌کند یا باید انسان به لوازم دیگری غیر از موارد ذکر شده در این کتاب مجهز شود تا بتواند بهشت موعود را به تصرف خود در آورد. کاملاً مشخص است که هر چیزی را که انسان با تلاش و کوشش به دست آورد لاجرم قدر نعمت را بهتر خواهد دانست و بهشتی لذت بخش است که انسان برای به دست آوردن آن با جان و دل تلاش نماید. همانند پولی که

انسان در برابر ارائه کاری از شخصی می گیرد و چون برای به دست آوردن این پول تلاش کرده است پس قدر آن را می داند و برای ریال به ریال آن برنامه ریزی می کند. پس برای به دست آوردن هر چیزی باید تلاش کرد.

به قول سعدی شاعر بلند آوازه پارسی گو:

نابرده رنج گنج میسر نمی شود

مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد

پس درست است که همه آیات و روایات ذکر شده به نوعی پاداش بهشت را تضمین می کنند با این حال انجام اعمال یاد شده ضامن داخل شدن انسان به بهشت نمی شود.

چون به بهشت وارد نمی شود مگر شخص مؤمن و مسلمان، پس اگر بعضی از کافران و یا مشرکین این اعمال را انجام دهند، هیچ فایده ای نمی برند، و سبب نمی شود که آنها به بهشت داخل شوند. خداوند می فرماید:

﴿وَلَقَدْ أَخْوَی إِلَیْكَ وَ إِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَشْنُ

أَشْرَکْتَ لِيَحْبِطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾^۱

«بر تو و بر رسولان پیش از تو چنین وحی شد که اگر بخدا شرک آوری عملت را محو و نابود میگرداند و سخت از زیان کاران خواهی شد».

و درباره کفار می‌فرماید:

﴿قَدَّمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا﴾^۱

«و ما توجه به اعمال فاسد بی‌خلوص و حقیقت آنها کرده، و همه را باطل و نابود می‌گردانیم».

پس اولین شرط قبولی اعمال، اسلام است.

و دومین شرط، اخلاص در آن عمل می‌باشد، یعنی اینکه آنرا خالص برای رضا و خشنودی خدا انجام دهد، و هیچ ریا و تظاهری در آن نباشد، و برای خدا هیچ شریکی قائل نگردد.
چنانکه خداوند می‌فرماید:

﴿مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾^۲

«هر کس به لقای خدا امیدوار است باید نیکوکار شود و هرگز در پرستش خدا احدی را با او شریک نگرداند».
و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید:

﴿إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَقْبَلُ مِنَ الْعَمَلِ إِلَّا مَا كَانَ لَهُ خَالِصًا وَابْتَغَىٰ بِهِ وَجْهَ اللَّهِ﴾^۳

خداوند هیچ عمل و کرداری را قبول نمی‌کند، مگر اینکه آن عمل و کردار خالص و خلوص آن برای [رضا و خشنودی] او باشد.

۱. الفرقان، آیه ۲۳.

۲. الکهف، آیه ۱۱۰.

۳. النسائی ۵۹/۲، صحیح الجامع ۱۸۵۶، الأحادیث الصحیحه، ۵۲.

و سومین شرط: اینکه این اعمال و کردار مطابق با قرآن و گفتار رسول الله ﷺ و ائمه معصومین علیهم السلام باشد.

آری! بهشت میعادگاه کسانی است که خدا را به یگانگی دانستند، و او را پرستش کردند، و به سوی او رفتند، بهشت همان وعده‌ای است که رسول اکرم ﷺ به ایمان آورندگان نخستین صدر اسلام؛ حضرت علی علیهم السلام و حضرت خدیجه و عمار و یاسر و و بلال و انصار و مهاجران داد.

بهشت امید هر عبادت کننده‌ای است که چشمانش از ترس خدا اشک آلود می‌شود، و آرزوی هر جهاد کننده‌ای که خود را به خدا فروخت، و برای هر عالمی که به علم خود عمل کرد و به مردم آموخت، و هر مؤمنی که نماز را ادا نمود، و فرایض خداوند را بجا آورد، و مردم ایمان او را تأیید کردند، و گفتند: او اوامر خدا را انجام داد، و از نواهی خدا پرهیز کرد، و قلب او به دین، مسجد، و اراده خدا وابسته بود.

اما بهشت دروازه‌هایی دارد، و برای ورود به آن دروازه‌ها اسبابی لازم است، و هر انسانی به سببی چنگ می‌زند تا به یکی از دروازه‌های آن داخل شود.

مؤمنانی هستند که به وسیله نمازشان به بهشت وارد می‌شوند، و بعضی به وسیله روزه یا زکات مال و حج خانه خدا، بعضی با خوش خلقی در خرید و فروش، و تعدادی از بهشتیان،

جهداکنندگان در راه خدا هستند؛ چنان که فضل خدا وسیع و بخشایش او شاهد بر مدعای ماست. بعضی از بندگان به وسیله دور کردن درختی که مردم را اذیت و آزار می‌دهد به بهشت می‌روند و از دوزخ فاصله می‌گیرند و کسانی که تشنه‌ای را سیراب می‌کنند.

پس ای برادر مسلمان! اگر توانستی که اسباب ورود به بهشت را به دست آوری، این دسته گل خوش بو از آیات و احادیث را بگیر، و از این اسباب آنچه می‌توانی بهره‌گیر، تا به همه دروازه‌های بهشت راه یابی، و از هر دروازه که خواستی، به بهشت وارد شوی؛ بهشت آماده و نزدیک است و خداوند مشفق و مهربان، تو را به سوی آن دعوت می‌کند، و حبیب عالمین رسول الله ﷺ و ائمه هدی علیهم السلام بر در آن ایستاده و تو را ندا می‌دهند؛ بیا و بشتاب و از اهل بهشت باش! بهشت بشارت دنیا و مرگ و قبر و برانگیختن و محشر است، خداوند تو را به سوی میوه‌های آن شتابان فرا می‌خواند، و به مسابقه در بوستان‌ها و نعمت‌های بهشت دعوت می‌نماید، و خداوند هرگز خلاف وعده نمی‌کند.

خداوند بهشت را به بهترین و زیباترین وجه آراسته است، و آن را چنان زینت داده که در اندیشه نمی‌گنجد، تا با خوشحالی و سعادت ابدی در آن زندگی کنی.

بیا و به بهشت داخل شو؛ زیرا بهشت، محبت خدا و خوشحالی او برای توست، و داخل شدن به آن فقط با انجام بعضی از اعمال

اندرک و آسانی که خدا و رسول خدا ﷺ و ائمه هدی علیهم السلام تو را به آن دعوت کرده‌اند، ممکن است. رحمت و مغفرت خداوند بعد از این وسیع‌تر است.

بیا و عجله کن! خداوند می‌فرماید:

﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾^۱

متقیان همه این‌ها را درک کردند، آن‌ها خداوند را به یگانگی خواندند، و برای او هیچ شریکی قائل نشدند، و گفتار هیچ کس را بر گفتار خدا و رسول خدا ﷺ و خاندان پاکش و اولیای برحقشان مقدم نداشتند.

متقیان اهل بهشتند؛ زیرا در درون خود قلبی سالم، و در شکم خود غذای حلال و غیر پلید حمل می‌کنند، و زبان‌شان همیشه به دعا مشغول است، و خداوند کردارشان را قبول می‌فرماید. آنها به بهشت، خشنودی خدا، حسنات، کرامات، فضایل و وعده‌های خدا رستگارند. آنها گروه گروه به سوی بهشت خداوندی رفته و فرشتگان در استقبال‌شان سلام‌کنان و خوش آمدگویان ایستاده‌اند، و آنها با رویی خندان و دلی شاد به ملاقات خدا می‌روند.

ای برادر مؤمن! این بهشت است و این اعمال و کردار اهل بهشت؛ پس عمل کن، و بشارت ده، و ناامید مباش؛ زیرا رحمت

خدا نیکوکاران را نزدیک است.

اما در این میان کسانی هم هستند که نه تنها به دنیا، بلکه به لذایذ و نعمت‌های بهشت هم پشت پا می‌زنند. آن‌ها تنها دل به خدا می‌دهند و رضایت او را می‌طلبند؛ آن‌چنان محبت خدا در دلشان جای گرفته است که جز رضایت او به چیزی نمی‌اندیشند. البته هیچ کس از عذاب خوشش نمی‌آید، همه مردم نعمت‌های بهشت را دوست دارند، ولی آن‌ها آن‌قدر معرفتشان بلند است و لذت لقای الهی و رضوان الهی را می‌دانند که هیچ چیز دیگری برایشان ارزش ندارد. تمام هم آن‌ها این است که بیش‌تر به خدا نزدیک شوند. تعبیری هم که همسر فرعون در دعای خود به کار می‌برد و در قرآن نیز آمده است، اشاره به همین مطلب دارد. وقتی فرعون او را تهدید کرد که اگر دست از ایمان به حضرت موسی علیه السلام بردارم کشته خواهد شد، خطاب به خداوند عرض می‌کند: ﴿رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ﴾^۱ پروردگارا برای من خانه‌ای در نزدیک خودت در بهشت قرار بده. او انواع شکنجه‌ها و سختی‌ها را به جان خرید برای این که ایمانش محفوظ بماند. او نجات از عذاب جهنم و یا بهره‌مندی از نعمت‌های بهشت را از خداوند درخواست نمی‌کند، بلکه به خدا می‌گوید می‌خواهم در جوار تو باشم؛ این همان مقام قرب است. البته خدا جسم نیست که - العیاذ بالله - یک خانه

جسمانی داشته باشد، ولی رابطه معنوی بنده عاشق با خدا می‌تواند آن قدر زیاد باشد که مثل دو همسایه به یکدیگر نزدیک باشند.

انسان به دنبال رایحه بهشت است. بهشت مقصد و آمال تمامی انسانهاست اما نکته اینجا است که بهشت را از جایی برای انسان نمی‌آورند، بلکه او خود در درونش به آن می‌رسد.

حکایتی از زبان حضرت مسیح علیه السلام نقل می‌کنند که بسیار شنیدنی است. می‌گویند او این حکایت را بسیار دوست داشت و در موقعیت‌های مختلف آن را بیان می‌کرد:

مردی متمکن و پولدار. روزی برای کار در باغش به کارگرانی نیاز داشت. بنابراین، پیشکارش را به میدان شهر فرستاد تا کارگرانی برای او اجیر کند. پیشکار رفت و همه کارگران موجود در میدان شهر را اجیر کرد و آورد. آنها در باغ به کار مشغول شدند. کارگرانی که آن روز در میدان نبودند، این موضوع را شنیدند و آنها نیز آمدند. روز بعد و روزهای بعد نیز تعدادی دیگر به جمع کارگران اضافه شدند. گرچه این کارگران تازه وارد، هنگام غروب رسیدند، اما مرد ثروتمند آنها را نیز استخدام کرد.

شبانگاه، هنگامی که خورشید فرو نشسته بود، او همه کارگران را جمع کرد و به همه آنها دستمزد یکسان داد. آنانی که از صبح مشغول به کار بودند، آزرده شدند و گفتند:

«این بی انصافی است. چه می‌کنید آقا؟! ما از صبح کار کرده‌ایم

و اینان غروب رسیدند و بیش از دو ساعت نیست که کار کرده‌اند. بعضی‌ها هم که چند دقیقه پیش به ما ملحق شدند. آنها که اصلاً کاری نکرده‌اند».

مرد ثروتمند خندید و گفت:

«به دیگران کاری نداشته باشید. آنچه به شما داده‌ام کم بوده است؟».

کارگران یک صدا گفتند:

«نه، آنچه شما به ما پرداخته‌اید، بیشتر از دستمزد معمولی ما نیز بوده است با وجود این، انصاف نیست که کسانی که دیر رسیده‌اند و کاری نکرده‌اند، همان دستمزدی را بگیرند که ما گرفته‌ایم».

مرد گفت:

«من به آنها بخشیده‌ام زیرا بسیار دارم. من اگر چند برابر این پردازم، چیزی از دارایی من کم نمی‌شود. من از استغنائی خویش می‌بخشم. شما نگران این موضوع نباشید. شما بیش از توقع‌تان مزد گرفته‌اید پس مقایسه نکنید. من در ازای کارشان نیست که به آنها دستمزد می‌دهم، بلکه می‌دهم چون برای دادن و بخشیدن، زیاد دارم. من از سر بی‌نیازیست که می‌بخشم».

حضرت مسیح علیه السلام گفت:

«بعضی برای رسیدن به خدا می‌کوشند. بعضی‌ها درست هنگام غروب از راه می‌رسند. بعضی‌ها هم وقتی کار تمام شده است، پیدایشان می‌شود. اما همه به یکسان زیر چتر لطف و مرحمت الهی

قرار می گیرند. شما نمی دانید که خدا استحقاق بنده را نمی نگیرد، بلکه دارایی خویش را می نگیرد. او به غنای خود نگاه می کند، نه به کار ما. از غنای ذات الهی، جز بهشت نمی شکفتد. باید هم، اینگونه باشد.

پس اگر با دیده دل به آنچه از بهشت برای تو وصف شده است بنگری، جان تو از آنچه از دنیا، همچون شهوت ها و خوشی ها و زیورها و منظره های دل انگیز و زیبای آن که برای تو آفریده شده است بیزاری جسته و با اندیشیدن در صدای برگ های درختانی که در اثر وزش نسیم پدید می آید و ریشه های آن درختان در درون تپه هایی از مشک بر ساحل جوی های بهشت پنهان گردیده است، و نیز با اندیشیدن در خوشه های مروارید، و شاخه های تر و تازه آن، و ظاهر شدن آن میوه ها به صورت های گوناگون، در پوست شکوفه های آن درختان، جان تو حیران و سرگردان و از خود بیخود می گردد. اندیشیدن در آن میوه هایی که بدون زحمت چیده شده و به آن گونه که چیننده بخواهد حاضر می شود و در گرداگرد کاخ ها، برای ساکنان آن عسل های صاف و خالص، و شراب های تصفیه شده به چرخش در می آید. اهل بهشت گروهی هستند که همواره بزرگواری شامل آنان شده تا اینکه به سرای آژامش، بهشت جاوید رسیده و از نقل مکان ها و سفرها آسوده گردند، پس ای بنده! اگر دل خود را از هر چیزی بازداشته، و به رسیدن به آن منظره های شگفت انگیز مشغول گردانی، جان تو در اشتیاق بهشت پرواز نموده و از تمامی مادیات دوری خواهد گزید.

نعمت‌های بهشت زوال ناپذیر است، کسی که در بهشت جاوید جای بگیرد، پیر و شکسته نمی‌شود و کسی که در آن سکونت گزیند، نیازمند و ناامید نخواهد شد.

بهشت دارای درجه‌ها و رتبه‌هایی است که برخی بر برخی دیگر برتری دارد، و دارای جایگاه‌هایی است که از یکدیگر متمایزند.

از این سخن به روشنی به دست می‌آید که اهل بهشت همه در یک پایه نیستند، بلکه بر اساس اعتقاد و عمل و فکر، دارای پایه‌ها و مراتب و درجات گوناگون می‌شوند، گروهی در بالاترین رتبه‌های بهشت، و گروهی دیگر در پایین‌ترین رتبه‌های آن، و گروهی نیز در میانه این دو دسته قرار دارند و این گروه‌ها نیز خود دارای درجات گوناگون می‌باشند. چنانکه امام علی علیه السلام درباره فضیلت جهاد و مجاهدان فرمود:

«فان الجهاد باب من أبواب الجنة، فتحه الله لخاصة أوليائه...»^۱

پس به راستی که پیکار در راه خدا دروازه‌ای از دروازه‌های بهشت است که خداوند آن را برای دوستان مخصوص خود گشوده است.

ظاهراً مقصود امام علیه السلام از دروازه همان جایگاه، درجه، رتبه، ارزش و عظمت نعمت‌ها است، وگرنه تنها ورود از یک دروازه

۱. نهج البلاغه، فیض الاسلام و صبحی صالح، خطبه ۲۷.

نمی‌تواند ملاک ارزش باشد. بنابراین، مقصود از دروازه‌های بهشت، درجات بهشت است، و دروازه جهاد، درجه‌ای از بهشت است که ویژه دوستان مخصوص خداوند است و آنان همان رزمندگان راه خدا هستند.

شیخ صدوق، از علمای بزرگ شیعه، می‌نویسد:

اعتقاد ما درباره بهشت این است که بهشت دارالبقاء و دارالسلام است. مرگ و پیری، بیماری و ناخوشی، زوال و زمین‌گیری، غم، فقر و خستگی و فرسودگی در آن نیست.

و درجات در آن متفاوت است:

بعضی از بهشتیان از تسبیح و تقدیس و تکبیر خداوند بهره‌مندند بعضی از انواع خوردنی‌ها، آشامیدنی‌ها، میوه‌ها، لباس‌های زربفت، حریر و سندس و همشینی با حور العین.^۱

سخنی در آفرینش بهشت و جهنم:

چون خداوند بهشت را آفرید، جبرئیل را گفت: نگاه به این بهشت کن و ببین که من چه ساخته و آفریده‌ام و دوستان خود را در آنجا ببین. جبرئیل رفت و آن بهشت‌های آراسته با ناز و نعیم بی‌نهایت را دید و در آن طرب‌گاه در جوار الله دوستان و عزیزان را دید، عرض کرد: خدایا هر کس صفت این بهشت‌ها را بشنود قصد

۱. تفسیر نمونه المیزان؛ مجمع البیان؛ دایرةالمعارف الشیعه العامه، ج ۷، ص ۳۶.

قرآن پژوهی، ص ۵۷۲.

طاعت دارد که بوسیله آن در آنها داخل شود، لیکن پروردگار عالمیان هر چه دشواری و رنج بود، گرداگرد بهشت فراهم ساخت تا هر که قصد رسیدن به آن دارد آن مرحله را بپیماید پس چون راه بهشت را بر ناکامی و بی‌مرادی نهاد، جبرئیل را فرمود: تا چه بینی؟ جبرئیل آن راه‌های پرخطر را دید و منزل‌های ریاضت را مشاهده کرد دانست که تا آن مجاهدت‌ها به عمل نیاید به حضرت باری تعالی دیدار نیابد، چون چنین دید گفت: بار خدایا، نپندارم که از ایشان یک کس را وارد بهشت شود! خداوند فرمود: این زندان دوزخ را بین تا خشم ما را بینی و کيفر ما را بدانی، جبرئیل دوزخ را با همه درجات و عقوبات آن بدید عرض کرد: بار خدایا به عزت و جلالت سوگند که هر کس این دوزخ را ببیند هرگز کاری نکند که در آن وارد شود، پس خداوند آنچه در دنیا از لذت‌ها بود از زن و فرزند و زر و سیم و اسب‌ها و چهارپایان و کشتزارها همه را برشمرد و برگرد دوزخ قرار داد و راه رسیدن به آنها بر مراد هوای نفس نهاد، تا هر کس در پی هوی و هوس خود رود عاقبت سر از دوزخ در آورد.. چون جبرئیل راه دوزخ را دید عرض کرد: بارالاه، گمان نبرم کسی باشد از مردم که به دوزخ نرود، آنگاه حق تعالی فرمود: هر دو راه باز است روندگان راه سخت و پر مشقت به بهشت روند و شمار آنان اندک است و روندگان راه شهوت‌ها قدم در دوزخ نهند و شمار آنها بسیار است، چون راه بهشت، پربلا و با نشیب و فراز است و راه دوزخ

آسان و بر نفس‌ها و میل‌ها گران نیست.

امام علی علیه السلام فرموده‌اند:

«إِنْ كُنْتُمْ رَاغِبِينَ لِمَحَالَةٍ فَارْغَبُوا فِي جَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ».

میل و رغبتی را که ناگزیر از آنید در بهشتی قرار دهید که
پهنای آن آسمان‌ها و زمین است.

امام زین العابدین علیه السلام درباره تلاش برای رسیدن به بهشت
فرموده‌اند: «بدانید که هر کس مشتاق بهشت باشد به سوی
خوبی‌ها بشتابد و از خواهش‌های نفس‌کناره گیرد؛ و هر که
از آتش بترسد از گناهان خود به درگاه خداوند زود توبه برد
و از حرام‌ها بازایستد».

امام علی علیه السلام باز فرموده‌اند:

«أَلَا وَإِنَّ الْيَوْمَ الْمَضْمَارُ وَغَدَا السَّبَّاقُ وَالسَّبَقَةُ الْجَنَّةُ
وَالْغَايَةُ النَّارُ»^۱

آگاه باشید که امروز روز تمرین و آمادگی و فردا روز مسابقه
است. پاداش برندگان بهشت و کیفر عقب ماندگان آتش است...

«وَإِنِّي لَمْ أَرَ كَالْجَنَّةِ نَامَ طَالِبُهَا وَلَا كَالنَّارِ نَامَ هَارِبُهَا»
آگاه باشید که هرگز چیزی ندیدم مانند بهشت که خواستاران
آن در خواب غفلت باشند و نه چیزی مانند جهنم که فراریان
آن چنین در خواب فرورفته باشند.

۱. نهج البلاغه، فیض الاسلام، خطبه ۲۸.

خداوند متعال می‌فرماید:

«وسارعوا إلى مغفرة من ربكم وجنة عرضها
السموات والارض أعدت للمتقين الذين ينفقون في
السراء والضراء والكاظمين الغيظ والعافين عن
الناس والله يحب المحسنين والذين إذا فعلوا فاحشة
أو ظلموا انفسهم ذكروا الله فاستغفروا لذنوبهم ومن
يغفر الذنوب إلا الله ولم يصروا على ما فعلوا وهم
يعلمون اولئك لهم مغفرة من ربهم وجنات تجري
من تحت الانهار خالدين فيها ونعم أجر العالمين»^۱

در این آیات خداوند متعال همه مردم را دعوت می‌کند که در
اعمال و گفتارها و روابط و تعاملات خود - در آنچه که گناه و
اشتباه مرتکب شده‌اند - برای دست‌یابی به مغفرت الهی از یکدیگر
سرعت بگیرند تا اینکه هرگاه طلب غفران کنند و به خداوند
اخلاص بورزند خداوند ایشان را ببخشایند و در فردای قیامت در
حالی در برابر خداوند متعال بایستند که به مغفرت و رضایت دست
یافته‌اند و پاداش ایشان نیز رسیدن به بهشت باشد.

نیز خداوند متعال می‌فرماید: که رسیدن به بهشت باید از طریق
فراهم آوردن تعدادی از رفتارها صورت گیرد و رسیدن به بهشت

نیز از طریق فراهم آوردن ملکه تقوا امکان‌پذیر است. تقوا نیز بر دو گونه است: اول تقوای فردی: این که انسان عبادت‌هایی را که خداوند بر او واجب کرده است انجام دهد و محرماتی را که خداوند از آن نهی کرده است ترک کند.

دوم تقوای اجتماعی، و آن به روابط انسان با مردم ارتباط پیدا می‌کند. در جامعه انسان‌هایی وجود دارند که نیازمندند. زیرا شرایط زندگی کریمانه‌ای ندارند. آن هم به خاطر اینکه یا فرصت کار و اشتغال ندارند یا اینکه نمی‌توانند کار کنند یا اینکه یتیم هستند و خانواده‌ای ندارند و یا اسیر هستند و توانایی مدیریت امور زندگی خود را ندارند. تقوا در چنین حالت‌هایی این است که از مالی که خداوند روزی انسان گردانیده است به این دسته از مردم انفاق نماید، چه وقتی که از وضعیت خوبی برخوردار می‌باشد و چه وقتی که در تنگنای مالی قرار دارد ﴿الَّذِينَ يَنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ﴾^۱ باید از اموالی که با تلاشهای خود بدست آورده است ولو به اندازه اندک ببخشد. چرا که گفته می‌شود: «اندک باز هم بهتر از محرومیت است».

پس انسانی که از مال خود می‌بخشد به اسباب و ابزار تقوا دست یازیده است. زیرا او از روی خدا دوستی، ترس از خدا و وفاداری به خداوند، انفاق می‌کند. زیرا خداوند می‌فرماید: «وَأَنْفَقُوا

مما جعلکم مستخلفین فیہ». یعنی آن مالی را که خداوند به شما می‌بخشد، شما نسبت به مصرف آن در مواردی که خداوند دستور داده است وکیل هستید. تو آزاد نیستی مال خود را هر طور که خواستی به مصرف برسانی. زیرا بعضی از مردم می‌گویند که مال خودم هست و آزادم هر طور که خواستم - در راه حلال و یا حرام - آن را مصرف کنم. نه اینگونه نیست. خداوند تو را نسبت به این مال وکیل و امین قرار داده است. پس این مال حقیقتاً مال خودت نیست بلکه از آن خداوند است. «وانفقوا من مال الله الذین آتاکم» این مال از آن خداوند است. تو و مال تو و زندگی تو همگی از آن خداوند است. تو برای خودت چیزی نداری. «فما بکم من نعمة فمن الله وإن تعدوا نعمة الله لا تحصوها» خداوند می‌فرماید: که من به تو مال دادم و مصرف این مال بدین گونه است: «وفي اموالهم حق معلوم للسائل والمحروم».

از آثار تقوا این است که بهشت با تمام نعمت‌های آن برای پرهیزکاران آماده شده است. آن کسانی که از خدا پروا می‌کنند و از او می‌ترسند، او را در نظر می‌گیرند و او را دوست دارند تقوای اجتماعی پیشه می‌کنند. تقوای اجتماعی در مورد کسانی صدق می‌کند که در نهان و آشکار اتفاق می‌کنند.

خداوند مؤمنان پرهیزکار را به چنین پاداشی بشارت می‌دهد که علاوه بر نمودار ساختن هدف باری تعالی از خلقت و دوستی

بیکرانس نسبت به انسان، می تواند موجب انگیزه در انتخاب راهی باشد که انسان همواره و به طور فطری در پی آن بوده است. هم چنین درک درست این آیات می تواند راهنمایی باشد که پیش از مرگ نیز انسان را از یک زندگی بهشتی بهره مند نماید. در نوشته ای که هم اینک پیش روی خوانندگان گرامی است ویژگیهای مؤمنان و صالحان و نیکان و راههای ورود انسانها به بهشت جاویدان ابتدا با استفاده از آیات قرآن مجید و سپس نهج البلاغه و روایات متقن ذکر گردیده است. باشد که با اهتمام در این موارد بتوانیم راه بهشت را برای خود و سایر مؤمنان هموار نماییم. انشاء الله

سیف اله قربانی (علی)

سید محمد امین حسینی

